

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

Előfizetési árak:

Egész évre 8 K., félévre 4 K., negyedévre 2 K. Egyes szám ára 20 fill.

Megjelenik minden héten egyszer: Csütörtökön.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: ÁVÉD JÁKÓ

Munkatársak:

Dr. Mayer Ödön, Balla István és Falu Kornél.

Kiadó: PAPP GYÖRGY

Szerkesztőség Apaffy utca 186. sz.

Kiadóhivatal: Papp György könyvnyomtató intézetében.

Hirdetések díjszabás szerinti árban közöltetnek.

Komolyabb kiképzést
iparosainknak!

Nálunk gyakori a panasz, hogy sok az iparos, nagy a verseny s alig van már a kisiparosnak tere a megélhetésre. Tény, hogy nálunk nehéz a kisiparos sorsa, de az is tény, hogy helyzetüket nem számuk nagysága okozza, mert az ország még jóval több iparosnak is tudni fog tisztességes megélhetést biztosítani, hanem igenis a baj abban gyökerezett, hogy más nemzetek fejlődöttebb iparával szemben sikerrel fel nem vehette volna a versenyt. Nékünk egész a legujabb időkig alig voltak szakképzett ipari munkásaink. Sőt iparosaink műveltsége még nemrég is alig terjedt tovább a köteles elemi iskolai műveltségnél.

Csak az újabb időben fordítottak nagyobb gondot iparosaink kiképzésére. S ennek a javára kell tudnunk, hogy a magyar ipar az utolsó időben nagyobb lendületet vett. De még mindig tapasztaljuk azt is, hogy még mindig szorít bennünket az importált ipartermékek sokasága s sok tekintetben indokolatlan az iparosok felajdulása, ha mégis a külföldi portékát vesszük és nem a hazait. Miért? Azért, mert nem egy iparezikk van, melyet hazai iparosaink nem tudnak előállítani, vagy ha tudják, messze mögötte áll a külföldinek.

S hogy az ezen téren mutatkozó hiányokon segítsünk, országszerte megindult a mozgalom iparkiallitásokat rendezni s éppen az utóbbi időben több helyütt rendeztettek ilyeneket.

Ha ezen országos mozgalmakat és törekvéseket bíráljuk, úgy tűnnek azok elő, mint egy nagy épület emeleteinek szüntelen és megfeszített erővel való tatarozása, — folyton javítjuk, foltozzuk az emeleteket, nagy és elismerésre méltó igyekezettel azon vagyunk, hogy nagy épületünk emeletei legyenek szépek, csinosak, tartósak, versenyképesek — és minden igyekezetünk daczára folytonosan azt vesszük észre, hogy nem bírjuk a külföldet teljességgel elérni, nem bírunk a nyugati művelt ipárlamokkal lépést tartani, még kevésbbé azokat tulszárnyalni. Hát hol van a hiba? Mitevők legyünk? A hiba ott van, hogy rozoga alapra építünk. Iparépületünk fun-

damentuma inog, — ezt kell elsősorban megerősíteni s merjük állítani, hogy a míg ezen nem segítünk, a mostanában forszirozott iparkiallitásokkal sem fogunk célt érni.

Melyek hát iparépületeink fundamentumai? Feleleltünk egy szó: iparostanonezaink. Ezeket kell nevelni, jobban mondva ezekből kell nevelnünk olyan iparosnemzedéket, mely a műveltség összes atributumaival lépjen ki az életbe, — ismerje a külföldet és legyen széles látóköre! Ez az, a mi mai iparosainknál hiányzik. Százával ismerjük azon iparosok számát, a kiknél megvan a szorgalom és igyekezet, de alacsony műveltségénél fogva nem bir érvényesülni. A száz közül csak egy példát. Állítólag híres a szegedi halbicska! Hát híresnek híres, de meddig terjedt a hire? Ne kutassuk, messze állunk mi még Scheffeldtől és Szollingentől. Álljunk szóba egy magyar késesmesterrel és váltsunk szót egy angol iparos társával, nyomban látni fogjuk a nagy különbséget. Az angol művelt, tanult, világlátott, nagy üzleti összeköttetésekkel bíró iparos, a mit alapképzettségének köszönhet. A mieinknek látóköre pedig az ipartársulaton tul nem terjed.

S iparosainkat tehát nevelnünk kell előbb, enélkül nem érünk célt, még ha százával is rendezzük az iparkiallitásokat. Önálló felfogásra és kompozícióra a tanulatlan elme nem jön soha. Évek hosszú során átsürgöttük az 1884. évi XVIII. t.-ez-nek revízióját s lassan már kezd derengeni a látóhatáron.

A törvény iparoktatási részétől függ igen sok, mert hiszen közel 100,000 tanonezunk van az országban. A törvény revíziójával véget kell vetni annak az abszurd állapotnak, mely ma uralkodik — mert hiszen ma segéddé avatható az analfabéta is. Ilyen legyen hivatott arra, hogy mint mester megállja a helyét? Soha!

Van pedig belőlük elég sok, nagyon sok s ez a főbaja a mi iparunknak. Nem lehet cézelünk e helyütt az iparos nevelés vezérelvét előadni, csak arra kívántsunk rámutatni, hogy iparunk felvirágzását nem fogjuk mindaddig elérni, míg népünk lelkében meg nem gyökerezik az a meggyőződés, hogy egy iparosnak, ki a mai világban boldogulni akar, többet kell tudni az írásnál és olvasásnál.

Két nagy halott.

A magyar irodalom két tevékeny, termékeny és sikeres munkásának halálát gyászolja.

Az egyik közülök Szász Károly, a dunamelléki ref. egyházkerület püspöke s a másik Bartha Miklós országgyűlési képviselő és hirlapíró.

Szász Károly vármegyénk szülötte. Egy darab kulturtörténet az ő neve, mert hetvenhét év alatt oly sok irányu munkásságot fejtett ki a magyar művelődés tényező térein, mint kevesen tudták tenni mások. Az új magyar élet viradatától kezdve átélte s tevékenyen működött közre a magyar társadalom szellemi világának egész viharos átalakulását. Katonája volt a szabadsághareznak s az elnyomatás alatt és után egész erejével és hitével Petőfinek, Aránnak és Tompának nyomaiba lépett. A magyar kultúra szolgálatában állott úgy is mint tanár s úgy is mint lelkész s mindenütt általános szeretetnek örvendett. — Aztán képviselő lett, majd a kultuszminiszteriumba lépett s ott haladt felfelé s most mint a középiskolák osztálytanácsosa választatott püspökké. És minden állásában ember volt, igazi ember, humanus, emberszerető, aki mindenkivel, aki hozzá fordult, jót tett, mert mindenkinek ügyét, ha csak lehetett kedvezően intézte el. E sorok írójának is tett nevezetes szolgálatot anélkül, hogy valaha tudott volna a létezéséről. Legendaszerű munkabőrségét, nagy és esüggédni nem tudó erejét különösen megbecsülve kell majd mindig oda állítani az ujak elébe, kiket a kétség hamar elfog s kiket erejük hamar elhagy. — Költő, tudós, műfordító, esztétikus, tanár, pap, püspök, kiváló szónok és ember volt és mindenikben egész ember.

Bartha Miklós legelső sorban és mindenek felett magyar ember volt. Összes írói tevékenysége oda összpontosult, hogy a magyarság boldogulását, a magyar nemzet dicsőségét, a magyar haza szabadságát és függetlenségét előmozdítsa. Lelkét ez az egyetlen érzés töltötte be s életének ez volt egyetlenegy célja. Ezt a célt szolgálta minden lépésében és érzelmében. A kit szeretett, azért szerette, mert a magyarságnak szolgált s a kit gyűlölt, azért gyűlölte, mert felfogása szerint

TÁRCSA.

Csatangolás.

XI.
(Vége.)

Szováta, az ember akármiféle szempontból vizsgálgatja, csodálatra méltó egy hely. A szemet és a figyelmet minden pillanatban lekötő tájakon, nagy erdőségek között, havasok alján, tiszta és enyhe levegőben, csodálatos sok választéku sós tavak között él az ember ott és olyan kristály-tiszta vizet ihatik, aminőt csak a havasok képesek nyújtani. Vagy amint Szabolcska mondja:

„Szováta gyönyörű vidéke,
Ti fölséges, csodás tavak.
Mit mondjak rólatok? . . . Biz attól
Elkéstem, hogy megáldjalak,
Megáldott már titeket valaha
— — A jó Isten maga.”

És daczára ennek még csak egy pár évvel előbb sem igen tudott róla más, mint a közvetlen közel vidék lakossága. Most azonban immár hírnévre kezd vergődni, habár még mindig az előbbi költő szerint:

„Lassacskán, mert van egy hibád, de nagy:
— — Hogy csak Erdélyben vagy!
Vólnál csak valami cseh-tájon,
Vagy Stiriában valahol;
Nagy úri divat lennél nálunk,
Csoda, a milyen nincs sehol!
De így nekünk, oh magyar agyvelő,
— — Nem vagy előkelő!”

De lesz! Kell, hogy legyen. A jelek már mutatják,

hogy megindult a vándorlás Szováta nemesak hazulról, de a külföldről is. És hogy Szováta csodás jelenségei nemesak a költő lelkét ragadják meg és nemesak a beteg szívét ragadják magukkal, hanem a külföld tudósainak és turistáinak érdeklődését is, kik behatóan foglalkoznak vele, daczára hogy csak Erdélyben van.

Hát mi is van csak ezen a helyen?

Először is a régészeket elégitem ki azzal, hogy a néphit azt állítja, hogy a Juhod és a Szováta patakok körül folyt és az országot által érintett magaslaton, melyet Földvárnak hinak és az ennek folytatását képező hegyeken, melyet Aménusnak neveznek, várak, még pedig római fejedelmek várai állottak és ennek okáért pénz és kincs után ásnak, mely alkalmakkor téglák és cseréptöredékeket és római érmekeket találnak. Aztán az is bizonyos, hogy itt a fürdőhelyeken a rómaiak rendes sóbányákat műveltek, mivel itt régi aknaüregekre és római bányászszeközökre találunk. Van itt római út is, mely Sóváradtól felhúzódva Mikházáig követhető és Rabsonné útjának vagy Óriások árkanak nevezetlik.

De ha a régészek nemesak a római korról bajlódnak, hanem a megelőző és követő események és emlékek is érdeklik és ha esetleg turisták és természetkedvelők is, úgy a Juhod, a Sebes és a Szováta völgyön felfelé az egészen Gyergyóig felhúzódó havasokban olyan vidékekre és a vidékekben olyan emlékekre találunk és olyan természeti ritkaságokra, melyek érdeklődésüket dusáson kárpótolják.

A fellegekig emelkedő havasesücsök csodás alakzatú sziklaormait sötét fenyvesek koronázzák, lennebb pedig a turistának bükk- és tölgyrengetegek szolgálnak árnyékal és a dús változatot mutató kőzetek közül kitünő és

ványos vizek buzognak fel, míg másutt gazdag érezerek rejtőzködnek, vagy a diszkövek nagy tömegei a legmeglepőbb választéokban mutatkoznak.

Nem éppen ezen völgyekben, de közel ide, ott a hol északról a Kisjuhod völgye, délről és nyugatról a Szilaspaták árka egy festői sziklaesücsöt határol, találhatjuk meg a Rabsonné híres várát.

Ezen vár romjai közül le lehet látni Parajdra, a Firtos csúcsára és a fogarasi havasokra. Regéje pedig a következő: Rabsonné, Firtosné és Tartodné testvérek voltak és mindenik várat épített magának, melyekben egyszerre gyűjtötták meg a gyertyát. Rabsonné ördögös mesterséggel építette a várat s egy bűvös kakas és macska hordotta fel az anyagot a falmeredék hegyre. Rabsonné nagyon furfangos volt s még az ördögöt is rászedte, mert vele egy útesínalást alkudott ki, melyen táltos lovaival oly sebesen tudjon haladni, hogy a várából az első harangozáskor indulván el, beharangozáskor a tordai templomba lehessen. A munkadíj egy hegy arany és egy völgy ezüst lett volna, de a mikor a munka kész volt, a fizetést több éven át mind halasztotta s mikor már többé ki nem térhetett, hát összehajtá szép ujjait s arra egy aranyat tett, tenyerébe pedig egy ezüst pénzt s az ördögnek nyújtá, mondván: „Ime itt van a hegy-arany és a völgy-ezüst.” A rászedett ördög dühösen rohant el és művét szétrombolta. Ez az út azonban nem az, a melyről felebb tettem említést, ez t. i. Görgény felé húzódik.

E vártól nyugatra egy barlangban tündérek laktak, kiknek Rabsonné királynőjük volt s mikor a testvéreihez ment, elkisérték. Egyszer egy pástort csaltak be a barlangba s három napig énekeltek, muzsikáltak neki s

kárára volt a magyarság törekvéseinek. Ezért vált sokszor barátból ellenséggé és ellenségből barátta. Csak az fájt neki, ami a nemzetnek fájt s csak annak örült, a mi a nemzetnek örömet okozott. Ezért nem törődött, ha a fél világ vált is ellenségévé s ezért lett politikussá és hírlapíróvá és nem a szépirodalom művelőjévé, mert érzelmeiből kifolyólag agitációs tehetség volt. Tüzet fogott minden mondata, mikor a nemzet javáról volt szó.

Öserő lakott benne. Poéta volt, aki tollával az érzelmek legmagasabb fokáig tudott haladni és irányába közvetlenséget lehelt egyszerűségével és kedves színt adott annak temérdek, találó hasonlataival.

De éppen mert poéta volt, a politikában könnyen jutott a szélsőségekbe, de soha sem a nemzet ellen.

Ujságcikkei külön fejezetet tesznek az újabb kor publicisztikájában. De a szépirodalom terén tett kísérlete a „Hangulatok” és a „Feleség” is becses bizonyossága egy különös és érdekes talentumnak.

Minden társadalmi mozgalmat két kézzel ragadott meg, mi a nemzet ügyét szolgálta s belőle bőségesen kivette a maga részét.

Daliás, szép ember volt testére nézve, ragyogóan intelligens, nyílt homlokkal, átható tiszta, kék szemekkel. Csupa komoly előkelőség, minden hivalkodás, minden feltűnési kedv nélkül.

Egyike volt lelkére nézve a legszeretetre méltóbb, a legmelegebb kedélyeknek: mint csevegő csupa elmés-ség, szín, finomság; mint jóbarát önfeláldozó s a társaságban szeretetre méltó.

Bartha mindig a szíven át gondolkodott és a szíve mindig helyén volt s tette hatásossá.

UJDONSÁGOK.

Gyulafehérvár, 1905. október 26.

— **Az istenitisztelet sorrendje Mindenszentek ünnepén és halottak napján.** November 1-én a szt. mise 9 órakor lesz. Délután 3 órakor ünnepélyes vecsernye, 4 órakor az új temetőben Ilyánia ima, 5 órakor a régi temetőben szt. beszéd, ima a megholtakért. November 2-án d. e. 9 órakor a székesegyházban ünnepélyes gyászisteni tisztelet. November 3-án az elhunyt püspökökért, 6-án az elhunyt lelképásztorokért mindig 9 órakor lesznek a gyászistenitiszteletek.

— **Személyi hírek.** Dr. Vajna Izidor alvinezi körorvos a tiszti-orvosi vizsgát sikerrel tette le. — Lakatos Albert kisenyedi állami elemi iskolai tanítót a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a balázsfalvi állami iskolához helyezte át.

— **Kinevezés.** A belügyminiszter Alsó-Fehér vármegyében a vingárdi anyakönyvi kerületbe Péterffy Kálmán körjegyzőt anyakönyvvezetővé nevezte ki.

— **Áthelyezés.** A földmívelésügyi miniszter Vársárhelyi Árpád m. kir. állattenyésztési felügyelőt Nagyszébenből Dévára helyezte át és megbízta az ottani székhellyel, Hunyad és Alsó-Fehér vármegyékre kiterjedőleg ujonnan szervezett XXII. állattenyésztési kerület felügyelőség vezetésével.

— **Eljegyzés.** Pop Miczikét, Pop Aurél fegyintézet-i lelkész kedves lányát f. hó 15-én eljegyezte Lázár Vazul.

— **Lakodalmom.** Vasárnap, azaz e hó 22-én délután fényes esküvő volt a lutheránus templomban. Páhl Egon kincstári vállalkozó vezette oltár elé Jiraszek Irént, Jiraszek Ferenc és neje kedves leányát. Gratulálunk!

— **Hymen.** Dr. Werner Gyula, a magyarigeni orsz. gyűl. vál. kerület képviselője, kedvelt regényírónk, folyó hó 19-én csütörtökön Budapesten tartotta esküvőjét Jurenák Pálmával Jurenák Sándor p.-sz.-tornyai földesúr leányával. A vőlegény egyik tanúja Török Bertalan orsz. képviselő volt, aki az esküvőre f. hó 17-én Budapestre utazott. — Weidlinger Frigyes helybeli kereskedő f. hó 29-én délután 4 órakor tartja esküvőjét a helybeli székesegyházban Vincze Ilonával helybeli Vincze Albert polgártársunk leányával.

— **Eladó szőlő.** A Salygó-hegyben, szemben a Rózsamálihegy felső részével, a völgybe menet jobb felől, két darab, egymástól csak egy keskeny idegen birtok által elválasztott szőlő eladatik. Egyik valamivel több egy holdnál és teljesen új ültetmény amerikai alanyon, van benne alant csemege szőlő is, nagyobb része azonban rizling. Fele része már terem, fele részét csak 1905. áprilisban ültették. Van a telken ház és szín. — A másik darab szőlő másfél holdnál nagyobb területű, egy darabkája még jól termő régi szőlő, egy darabja már a jövő évben termő szovinyon amerikai alanyon, egy jó darabját 1905. áprilisban ültették be vegyes szőlővel amerikai alanyon és egy darabja még beültetésre vár. — A kiadóhivatalnál lehet közérdezősködni.

— **Szabótanfolyam.** E hó 22-én délelőtt 10 órakor tartották a szabó iparosok a három hétig tartó tanfolyamnak gyakorlati vizsgáját a városi ipariskolában. Erre a napra Budapestről lejött a szakipari felügyelő s ő maga tartotta meg a gyakorlati vizsgát az eredményteljesen meg volt elégedve. Itt említjük meg, hogy Beleszlin Athanáz, országos vándor szakoktató tiszteletére, aki a gyulafehérvári szabó tanfolyamot vezette, a Kath. Legényegyesület tagjai folyó hó 21-én, szombaton este az egyesület helyiségeiben vacsorát rendeztek, amelyen számos szép felköszöntőben ünnepelték a derék szabászati szakoktatót és azon meleg óhajításuknak adtak kifejezést, hogy a helyi ipar haladásáért vajha menél előbb lehetne részük ilyen hasznos tanfolyamokban.

— **A gyulafehérvári Polg. Iparos Olvasókör** választmánya f. hó 24-én tartott ülésében elhatá-

rozta, hogy a tél folyamán havonként csekély 10 fillér belépő díjjal társas összejöveteleket rendez rövid, de élvezetes műsorral. Értesülésünk szerint az első társas összejövetel november hó 19-én este lesz. Egyben elhatározta a kör választmánya, hogy dalárdát létesít s ezután hívja fel mindazon érdeklődőket, kik a dalárdának tagjai óhajtanak lenni, hogy szombaton este 8 órakor a kör helyiségében hangpróbára megjelenni szíveskedjenek. — Ez üdvös eszme valóban megérdemli, hogy ne csak eszme maradjon, hanem, meg is valósuljon, mert igazán szükségét érezzük egy életrevaló dalárdának.

— **A rendőrség figyelmébe.** Akármelyik kicsiny községnek is szűgyenére válható dolgok honosodnak meg városunkban, anélkül, hogy a rendőrségünk tudomást venne róla. De legtöbbször úgy szokott lenni, hogy ép a kinek leginkább kellene a hibát észrevenni, az nem veszi észre, vagy nem akar róla tudomást szerezni. És — sajnos — inkább az utóbbit vagyunk kénytelenek hinni, mert különben nem volna lehetséges, hogy a város kellős közepén, a Beltimár-utca 3. szám alatt lakó Seidenfeld Manó szállító hónapokon át az utcán tartsa nagy „stráf-szekereit” s mindenki körülhúgyon legyen kénytelen azt az amugy is sáros utcában. Nap-pal még megjárna — ámbár semmi sem jogosítja fel az illetőt, hogy az utcát saját számára lefoglalja, — de este, midőn ép ottan lámpa sincsen, az emberek testi épségének megóvása céljából sem volna az megengedhető. Így esett meg az, hogy egyik polgártársunk a sötétben nem látva a szekereket, nekiment és lábán súlyos sebeket szenvedett. A másik meg mellét ütötte a szekérrudba bele stb. — Ugyan ez utcában megengedik maguknak a háztulajdonosok azt, hogy mindent kiöntenek és az utcákból egész metereket foglalnak le maguknak falyedő korlátokra. Ma, midőn más városok szabályozotnak és az utcákat szélesbiteni semmi anyagi áldozatot nem kimélnek, nálunk a háztulajdonosok önkényűleg foglalatnak egy-egy darabot el az utcából s az amugy is keskeny utcát még szűkebbé teszik ezáltal, mint a Beltimár-utca 3. és 9. számú telek tulajdonosa megtette. — E szűgyenletes és egy fejlődésnek induló szab. kir. városhoz semmikép sem illő állapotokat megszüvelés és intézkedés céljából ajánljuk a rendőrség figyelmébe, mert hát itt is „röndnek muszáj löny!”

— **Iparhatósági-megbizottak választása.** Az 1906-ik évben működő iparhatósági megbizottak választása ötletéből a helyi legalább 24 korona jövedelmi adót fizető iparosok és kereskedők névlajstromai összeállítván, ezek a mai naptól 1905. évi november hava 8-ig a városi tanács iktató hivatalában közszemlére ki lett téve, mi azon megjegyzéssel tétetik közhírré, hogy a névjegyzék elleni netáni felszólamlások folyó 1905. évi

vendégelték; a végén kártyáztak s a pásztort egy kalap arannyal boesátották el.

A pásztor a barlangnyilásnál az aranyat a földre öntötte s visszament, hogy még hozzon, de a tündérek eltűntek. Mikor pedig kijött a barlangból, a többi aranyat sem találta meg, mert szénné változtak.

A sok itt található érdekes dolog közül még csak azt akarom felhozni, hogy a Kisjuhód völgye már magában is meglepő látvány s benne található az „Elemér tornya” nevű több száz méter magas sziklaszál, melyhez az a rege fűződik, melyet Dózsa Dániel „Zándírhám” című hőskölteményében közölt.

Rabsonné leányát, Irmát Zelemir lovag megszerette. De Rabsonné egy az ő férje által elesábitott asszony, Mitács azzal ámitotta, hogy Irma és Zelemir testvérek s azért Rabsonné a fiatalokkal ellenkezett. Másfelől Mitács Zelemirrel elhitette, hogy a leányt Firtos dűndére ködalakban látogatja és ennek öntudatlan szerelmét élvezi. A féltékeny Zelemir a századik leölt besenyőnek koponyájából ivott küvitaltól kábultan kémlt. S íme látta, hogy Irma, aki különben holdkörös volt, miről Zelemir nem tudott, leszállott anyja várának vérszes szirtgerincein s tekintetét merően a holdra szegezve mászott kifelé Elemér tornyán. A kábult Zelemir a leánya árnyékát a vélt fistori tündérnek nézvé, utánna rohant s a leányra kiáltott, mire ez felébredve egyensúlyt veszített s Zelemirbe kapaszkodva, ezt is magával rántotta a mélységbe. Mindketten meghaltak. Ez alatt Mitács felderíti Rabsonné előtt a hazugságot, aki lányához sietett, kit azonban holtan megtalálván, szíve megrepedt és meghalt.

Még fenségebb és csodálatosabb mind ezeknél az a sóalkotás, a mi Parajdon és Szovátán található. A természet, úgy látszik, az ég alj és a talaj ridegségeért ezt a vidéket sóval oly mértékben halmozta el, hogy a míg más országokban csak nehéz munkával a föld gyomrában tudnak hozzá jutni, addig itt egész hegy-lánczatokat alkotva emelkedik a föld szintje fölé és valóságos kiálló sósziklák alakjában mutatkozik be. Spanyolországban Katalonia vidékén van ezeknek párjuk.

A ki tehát csodás dolgokat akar látni, az Szovátasósfürdőibe jön. Itt látja azt, a mit nem is sejt, hogy sóhegyek fölött és sós talajon a mélyedésekben gyönyörű cserjelugasok, árnyékos sétányok és nagy erdőségek virulnak, melyek közül valóságos sósziklák káldálnak ki s egyes besüppedt vagy sima területen és hegyoldalokon dus kukoricza- és jószagu s virággal dúskáló fütermés mutatkozik.

A „Medve-tavat”, a „Mogyorosi”, a „Fekete”, a „Vörös” és „Zöld” tavat gyönyörű, dus természetű tölgy- és bükk-erdők koszorúzzák s ezeket a zöld koszorukat csak a magasra felnyúló, esőmosta szabadon álló sósziklák szaggatják meg hófehér színükkel és csodás alakzataikkal.

A fürdő maga Alsó és Felső telepre oszlik. Az Alsótelepen — ez a régi telep — a „Géra” fürdő táplálékát a hegyoldalon felfakadt sóforrásokból veszi, melyeknek környezetei olyanok, mintha kisebb-nagyobb hómezők volnának cserjésekkel körül zárva és a víz színe majd sötét veres, majd zöld, vagy fehérszínű, jelképezvén, hogy nagyon sok benne a hűlést gyógyító jód, avagy másféle anyag.

A Felsőtelep felé menve, az előbbi tüneményeken kívül egy pár helyen vadul szaggatott kőszakadékokhoz érünk, más helyeken pedig 60—70 meter magas meredek hegyoldalhoz érünk, melyen végig vonul a kiálló kősziklák sorozata s előttük a vadul szaggatott omladékok töltik el félelemmel az embert, melyek előbb tömedrek lehettek, de belőlük eltűnt a víz, mint nem is régen tűnt el két tó, melyek bár egymás mellett feküdtek, egyik meleg volt s a másik hideg. Ezen sósziklák között főleg az nevezetes, mely egy mély szakadékot át, mint valami óriási bolthajtás húzódik ki a földből és tér ismét oda vissza. Ezek a Sókárpátok.

A Felsőtelep erdőséggel borított völgykatlanban fekszik tele a legszebb villákkal és egy pár kitűnő édes víz-forrással. A völgynek keletre néző oldala a nagy sötávák, villák és fürdői hivatalos helyiségek fog-

lalták el. A délre és nyugatra néző oldalakat még csak ezután fogják nagyobb méretekben beépíteni.

Tavai között legcsodálatosabb a „Medvetó”, a mely nevét kiterített medvebőr alakjától vette. Ez a tó arról nevezetes, hogy a többi sóstóhoz képest nem felül a legmelegebb, hanem itt olyan meleg, mint a levegő, másfél méternyre pedig 56—70 fokos meleg, aztán a hőmérsék ismét csökken és 15 méternyre már csak 19 fokos. Ez a tó az egész világon ezen tulajdonságával egymagában áll s e tulajdonság okául, mivel meleg forrásokat nem találtak, azt hozzák fel, hogy felső rétege édes víz s alatta a sós víz a hőmérséklet összegyűjti és hosszabb ideig megtartja és csak kevéssé bocsátja el. Tehát ennek a tónak nemcsak környezete, de minősége is páratlan.

Ha egyszerűségről és igénytelenségről beszélnek a népboldogítók, hát senki egyszerűbb és igénytelenebb életet nem élhetett eddig és a jövőben sem tud élni, mint a minő egyszerű körülmények között mi azt a 6—7 napot Szovátán eltöltöttük. Egyszerű, régi, kaszárnyaszerű faházban volt szobánk, melynek arasznyi két ablaka közül egyik a konyhára és szemétdombra, másika a sétánnyá alakított udvarra nézett. Butorzata pedig: két barnára mázolt konyha-asztal, két egyszerű faágy szalmazsákkal és pokrócczal és egy prices egy pár hasonló székkal. És ez naponként két koronába került.

Hanem nehogy soraim valakit megtévesszenek és ez a fürdő kárára váljék, kijelentem, hogy ez csak szükséglakás volt, mert ha valaki Szovátán komoly vendég akar lenni és lakásról kellő időben gondoskodik, eléggé pazar fényű szobákra is tehet szert s pedig nem drágábban, mint akármelyik más fürdőhelyen is.

A megélhetés sem drága, főleg ha valakinek olyan szíves segítsége van, mint a minőben ismerősünk Óriási György és neje részesítettek. Ketten soha sem költöttünk többet ebédre három koronánál, akár a felső, akár az alsó telepen étkeztünk s ehhez aránylagos a vacsora is. Hanem a felszolgálat, az nagyon magán hordja a „trinkgeldek” bélyegét s az ember vagy fut vagy

november hó 10 napjáig nyújthatók be írásban a városi tanács, mint első foku iparhatóságához.

— **Külföldi kereskedők** nagyrészt Magyarországot tekintik értéktelen készítményeik fogyasztási piacának, ezért árasztják el az országot körlevelekkel, nyomtatványokkal, hirdetésekkel, melyekben külföldi állítások révén és hangzatos szavakkal akarnak vevőközönséget toborzani. Akinek esuz vagy köszvénye van, az ügyet se vessen ilyesmire, hanem használja a Zoltán-féle kenőcsöt, melyről az orvosok legelőkelőbbjei a magasztalás hangján nyilatkoznak s a betegek nagy eredménnyel használják bajuk tökéletes gyógyítására. Üvegje 2 kor. Zoltán gyógytárában Bpest., V., Szabad-ságtér.

— **A székely körvasut.** A székely körvasut első szakaszának kiépítését már közelebből befejezik Szászrégentől Dédáig. Most a kavicsozási munkálatok folynak. A forgalomnak november hó 15-én adják át. Másoldalról ismét Csikmádéfalva és Gyergyószentmiklós között nagy az élénkség. Az állam és a vállalat által kiküldött mérnökök legközelebb befejezik a kisajátítást. Az utvonat már végig ki van határolva s még ebben a hónapban kezdődik a földmunka. A szántóföldeket holdanként 1200 koronával fizetik. Csikszentdomokos határában a Grézes erdőn át alagutat vágnak. A barokkokat már föl is építették. A munkára már mindenfelől sereglenek az emberek, alföldi kubikosok, olasz építő munkások, horvát famunkások és sok kantinos. A fő tanyák Mádéfalván, Csikszentdomokoson és Gyergyószentmiklóson vannak. A munkálatot Keller főmérnök vezeti. A vonal ezen részét 1907. okt. 1-én adják át a forgalomnak s akkor mégcsak a Gyergyószentmiklós — Deda közt kell a vasutat tovább építeni.

— **A balánbányai rézbánya.** Csikmegyében a balánbányai rézbányát hosszas szünetelés után üzembe vette egy francia társaság. A vállalat élén Korda Dezső mérnök, Párisban lakó hazánkfia áll. Az ő hazafiságának és fáradozásának köszönhető, hogy a Székelyföldnek ezen kincse nagyobb arányban mint eddig kiaknázásra kerül. A vállalat új tárnát nyitott Balánbánya felső részében és azt tervezik, hogy 100 méterre hatolnak le a föld mélyére, hogy az értékesebb anyagot földszinre hozzák. A munka éjjel nappal folyik. A bánya körül már is új telep keletkezett, a munkások zöme székely. A mostani üzem szerint az érczkövekből kiégetik a ként s a pörkölt követ, mely 30—40%-nyi rezet tartalmaz németországi érczolvasztó gyáraknak adják el. Egy más eljárás szerint a bányából kifolyó ezementviz lerakodásából kapják a rezet. Mihelyt a vasut kiépül, a vállalat áttér a tiszta réz termelésére is. Egy hatalmas olvasztó kemenczét föl is állítottak e czélra. A bánya gyönyörű völgyben hatalmas sziklahegyek alatt

fizet mint a köles. Kivételt képezett legalább ránk nézve a ferenczrendiek vendéglője, melyben a pénzárisztokraczia nem tudott hódítani s a pinczér urak a nagyon esetleges koronás, de gyakoribb két piczulás pénzadományok mellett az én piczulásomat is és mellette engemet is megbecsültek, mert nem hihetem, hogy egyéb körülményeket ismertek volna fel bennem, hiszen . . . inkognitóban laktam ott, vagy legalább is a legrosszabbik oldalom szerint valék ismeretes.

És ebben nagy segítségemre volt a mi mindig jóízű humoráról ismeretes plebános urunk, aki töviről-hegyire magyarázta mindenkinek, a ki társaságunkba került, hogy jól vigyázzon mit beszél, mert lapszerkesztő lakik bennem s a lapszerkesztők mindent kiírnak a lapjukban. Most ime rajtam a sor és kiírom a plebános urat, hogy szívesen fogadott társaságába, hogy a mikor csak meg nem szökött, mindig velem és Kovács kánonok urral jött a fürdőről az Alsótelep lakására, hogy akkor szökött meg tőlünk, mikor köteleességet akart teljesíteni, és hogy ismert humorával igazán törekedett vigperczekké varázsolni az órákat. — Különösen vigan telt az idő a medvetői együtt fürdőzés alatt, mivel hogy a kánonok úr szeretett volna kicsalni a kosárból, de nem tudott, mert hát nem szeretem a sósvizet csak leves képében s igen mélyen fekvőnek találtam 20—25 méternyire a tó talaját.

És mert ilyen jó társaságom volt, egy cseppet sem vágytam újabb ismeretség és társaság szerzésére, különben sem érdemelte volna meg az a 6—7 nap, melyet itt kívántunk eltölteni. Kivételt képezett ezen szabály alól Barta Antalné és leánya Nagykarolyból, kikkel nőm és én az Óriás-féle villában találkoztam. Ott ismerkedtünk meg és mert egymás szomszédságban laktunk és a szimpátia is eléggé segített, az ismeretség állandóvá lett. Egy párszor együtt tettünk a Felsőtelep megismerésére kirándulást. Tutajoztunk a „Medvetón“, megnéztük a mellette fekvő „Vöröstót“, melyet egész kerületében sósziklák vesznek körül, megismerkedtünk a villákkal és

fekszik és turisztikai szempontból is érdemes megtekinteni. Csiksztdomokostól, hol most a vasutat építik egy órányira fekszik.

— **Haas Vilmos**, az „Európa“ szálló tulajdonosa egy nagyon jól működő kinematografot szerzett be. Minden vasárnap estve 40 fillér belépti díj mellett előadást tart, mikor is a legkülönbözőbb tájképeket és szép mozgófényképeket mutatja. Minden vasárnap új programm. Az az érdekes, hogy Haas maga személyesen vezeti és kezeli a gépet. Az előadás alatt jó kiszolgálás van, tiszta bor és jó ételek kaphatók!

— **„Isten áldása Lukács Vilmos bankhá-zán.“** Rövid időn belül ezen népszerű és általánosan ismert bankháznál nyerték majdnem az összes nagy főnyereményeket; a 400.000 koronás első főnyereményt, a 200.000 koronás második főnyereményt és az utóbbi sorsjáték alkalmával is ezen bankház volt ama kellemes helyzetben, hogy nagyobbrészt régi vevőinek szerezhetett főnyereményekkel meglepetést. Az úgynevezett Lukács-féle szerencseszámok dus választékban találhatók a most megjelent szerencsenaptárában, mely kívánságra bárkinek portómentesen és díjtalanul megküldetik. A naptárban levő számokat — úgy mint a mult sorsjáték alkalmával — most is árvaléány választotta és ennek eredménye remélhetőleg most is oly fényes lesz, mint eddig volt. Felesleges levelezés és postaköltség megtakarítása czéljából ajánlatos a közkezdveltségnek örvendő Lukács-féle szerencsesorsjegyeket Gyulafehérvárt Szalkai Sándor czégnél beszerezni, mely a fenti bankháznak helyben és a környéken kizárólagos elárusítója.

— **Főnyeremény.** A XVI. osztály-sorsjáték legnagyobb főnyereményét ismét Beifeld József bankházában nyerték. (Budapest IV., Károly-körut 1.) Ugyanis a 400.000 koronával kisorsolt 96851. számú szerencsés sorsjegyet ezen bankházban vásárolták. Ugyancsak e bankház vevői nyerték egy elmúlt játékban a 600.000 koronás főnyereményt is.

— **Müller J. és Fia** kelmefestő és vegytisztító gyári fiókjának lapunk mai számában közölt hirdetésére e helyen is felhívjuk a t. olvasó közönség b. figyelmét.

— **Magas jutalék kereshető.** Ügyes aquisiteurok előleget kapnak. Új és különleges. (Nem biztosítás, könyv, részletsorsjegy stb.) Ajánlatok „K 250 alatt“ Fischer J. D. hirdetési irodájába, Budapest, Gerlőczy-utca 1. intézendők.

— Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a **Ferencz József keserűviz** valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

egy szovátaí zivatarral, mely oly gyorsan jött, hogy alig volt időnk a néhány lépésre fekvő vendéglőbe menekülni. Időnket, mit lakásunkon kellett eltöltenünk, rendesen együtt ütöttük agyon terécseleléssel és kártyázással.

Találkoztunk itt sokakkal azok közül, akikkel Borszéken és más főleg erdélyi fürdőkön megismerkedtünk, és találkoztunk igen sok más ismerősünkkel is. Ugy látszik, hogy Szováta valóban versenyt indított fürdőtársaival. És hogy a külföld is érdeklődik, mutatja az, hogy egy angol társaskör a Medvetón hordókra jól elzárt bódét épített, azt a befagyás előtt a tó közepére bocsátotta s mikor a tó jól befagyott, a bódében a jéget kivágatta, a bódét befütette és a meleg tóban fürdőzgetett. A bódé ma is meg van, jelétül, hogy az angoloknak még szándékuk van ide jönni. Hát ez ismét egy másik különlegessége ennek a fürdőnek.

És nem tudom hányadik különlegesség ezen a fürdön az, hogy akadott egy aradi ügyvédféle ember, aki, a mikor a fürdőlistát végig olvasta s azok között államtitkokokkal, főispánokkal, papokkal, törvényszéki bírákkal, polgármesterekkel, tanárokkal, gazdag birtokosokkal, gyárosokkal és tudja Isten még kikkel találkozott: úgy nyilatkozott, hogy az egész listában egy valamire való ember sem található.

És ime a minek kezdete van, vége is van. Vissza kerültünk ismét a „drága“ otthonba s megkezdettük ismét a régi életet a munkával, melynél nincs hatékonyabb eszköz arra, hogy az ember nyugodt, esendes és boldog életet élhessen.

Hanem most már engedjenek meg ezen lapnak tisztelt olvasói, hogy ha csatangolásom leírásával esetleg untattam. Fogadás történt arra, hogy én a szűk szavu ember nem tudom ezt a csatangolást úgy leírni, hogy tíz számon keresztül 5—6 hasábos tárczát kitegyen. S tetszik tudni, néha az emberben az ámbíció ágaskodni kezd és ennek folytán olyasmit követ el, amit nem szoktak okosságnak nevezni. De ennek daczára a szót kényelen az ember betartani.

I R O D A L O M.

* **Sakkirodalom.** Érdekes és hazánkban eddig páratlan nemzetközi pályázatokat hirdet a „Magyar Sakk Lap“ szerkesztősége. 100—100 koronás díjakat tűzött ki az Albin-féle ellenessel és a spanyol megnyitás f7—f5-ös változatának beható elemzésére. Pályabírák: Maróczy Géza, Havasi Ártur és Balla Zoltán. A pályázatok magyar, német, francia vagy angol nyelven írva 1906. évi május hó 1-ig küldendők a „Magyar Sakk Lap“ szerkesztőségébe. (Budapest, VIII., Salétrom-u. 10.)

Szerkesztői üzenet.

Egy iparos. Fogadd be a tótot s kiver a házadból ezimű levél nem közölhető, mert névtelenül beküldött cikkeket vagy tudósításokat, ha még oly jók vagy fontosak, sem közölhetünk.

Nyilttér.

Selyem-bluzokra való 56 krtól 11 frt. 35 krig méterenként utolsó ujdonságok. Bérmentve és megvámolva házhoz szállítva. Dus mintaválaszték posta fordultával.

Henneberg selyemgyár Zürich.

Én, Csillag Anna

185. cm. óriás hosszú Loreley-hajamat az általam feltalált kenőcs 14 havi használata után értem el. Ezen kenőcs az egyedüli szer a haj ápolására, a növés előmozdítására, a fejbőr erősítésére; uraknál erős és teljes szakállt növeszt és már rövid idei használat úgy a hajnak, mint a szakállnak természetes fényt és teltséget kölcsönöz és megóvjá ezeket a korai megöszüléstől egész a késő agykorig.

Egy tégely ára 1, 2, 3 és 5 frt. Postai szétküldés naponként az összeg előzetes beküldése vagy utánvét-tel az egész világba a gyárból, hova minden rendelés intézendő.

Csillag Anna
Wien I., Graben 100.

KLINK SÁNDOR
— ORGONAÉPÍTŐ —

elvállal **zongorahangolásokat és átalakításokat**, valamint **mindenféle hangszer javítását a legjobb kivitelben és jutányos áron.** Épít orgonát és készít új zongorákat. Levélbeli megkeresések **Klink S. czimén Dévára**, vagy ezen lap kiadóhivatalához intézendők.

Villamos és gőzerőre berendezett gyár

távrolról sem képes oly olesón finom és jó hangszert szállítani, mint

Reményi Mihály

a magyar királyi zene-akadémia házi hangszerkészítője, azért ne vásároljon semmiféle hangszert legyen az hegedű, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa- vagy rézfúvóhangszer, húr stb. stb., mig Reményi legujabb ábrákkal ellátott képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Budapestről Király-utca 58. Zenekarok teljes felszerelése a legolcsóbb áron. Külön költségvetés díjtalanul.

— Kivitel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Zongorák és czimbalmok javítása és hangolása. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón.

Harisnya különlegességek!

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Dus választék a legdivatosabb női-, férfi- és gyermek

harisnyákban.

KALLÓS L.

Budapest, VIII. József-körut 9.

12 pár saját kötésű fekete czérna harisnya 10 korona.

MÜLLER J. és FIA

— Kélmé-festő, vegy-tisztító és fehérnemű-gőzmosó gyári főkja —
Főtér, a zárdá-épülettel szemben. **GYULAFEHÉRVÁR**, Főtér, a zárdá-épülettel szemben.

Tisztelettel van szerencsénk a n. é. közönség szíves tudomására adni, miszerint 1854. év óta fennálló és legjobb hírnévnek örvendő

gőz-kélmé-festő és vegytisztító-gyárunkat

egy a mai kor igényeinek megfelelő legmodernebb gépezetekkel felszerelt

fehérnemű gőzmosodával

bővitettük ki, hol a fehérneműk, de főleg férfi-ingek, gallérok, kizelők stb. stb. vegytiszta szapannal minden maró anyag kizárásával hőféhéren mosatnak és fényeztetnek.

Vegyileg tisztítunk és festünk mindennemű férfi-, nő- és gyermek-ruhákat, őszi és téli kabátokat egészben minden bontás nélkül, függönyöket, csipkéket, himzéseket, butorszöveteket stb. stb.

A nagyérdemű közönség eddigi irántunk tanúsított bizalmát megköszönve, kérjük további nagyrabecsült megbízásait és szíves pártfogását

kiváló tisztelettel

Müller J. és Fia.

SÖMÖRBETEGEK

olyanok is, kik sehol gyógyulást nem találtak, kérjenek prospektust és hiteles bizonyító-leveleket teljesen ingyen

ROLLE C. W. gyógyszerész

Altona-Bahrenfeld (Elbe)

Világkiállítás St. Louis 1904.
Legmagasabb kitüntetés „Grand Prix”

Globus-
tisztító-kivonat
jobban tisztít mint bármely
más fény-tisztítószer

1905. évi november hó 3-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozik okoznak ezzel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Gyulafehérvárt, 1905. évi okt. hó 12. napján.

Papp Károly kir. bir. végrehajtó.

A vegyileg megvizsgált, amellel hatóságilag az arczbőrre ártalmatlannak talált
S ZÖRVE SZTŐ
eltávolítja hölgyeknél az oly csunya, kellemetlen arczszőrt gyökerestül, anélkül, hogy az arczbőrnek legkevésbé is ártana és az arcznak megadja az üdöséget, finomságot és simaságot.

Ára 7 korona.

Vidéki megrendeléseket diszkrétan utánvét mellett eszközöl:

Schmidek I. Budapest, VII., Nyár-utca 18.

Sz. 1010—1905. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári kir. törvényszéknek 1902. évi 9029., 9030. számú végzése következtében Dr. Gál Béla gyulafehérvári ügyvéd által képviselt gyulafehérvári „Népbank” részv. társ. javára Kozma Gyula és társ. ellen 600 kor., 1000 kor. s jár. erejéig 1903. évi február hó 6-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le foglalt és 2290 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: lovak, ökrök, tehenek és bivalok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a gyulafehérvári kir. járásbíróság 1905. évi V. 1207. számú végzése folytán 600 kor., 1000 kor. tőkekövetelés, ennek 1902. évi augusztus hó 1. napjától járó 6% kamatai, 1/8% váltódíj és eddig összesen 245 kor. 29 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Vingárdon leendő megtartására

Jövedelmező mellékkereset.

500—600 koronát havonta

kereshet meg nálunk minden hivatású egyén, aki törvényesen megengedett állam- és nyereség-sorsjegyeknek részletfizetésre való eladásával szándézik foglalkozni. Ajánlatok intézendők:

— Fővárosi Váltóüzlet Társaság —

Adler és Társa céghez

— Budapest, V. Nagykörönd-utca 13. —

Megbízható és szorgalmas

ügynökök

olyan vidékekről, ahol a szőlő megterem és szőlőműveléssel foglalkoznak és ahol a filoxera pusztításait már megkezdte vagy pedig a hol szőlőültetéssel foglalkoznak: szép, állandó és biztos mellékkeresetre lehetnek szert, ha címüket közlik **Hegyi Lajos** Budapest, Király-utca 13. I.

HIRDETMENY.

A gyulafehérvári cs. és kir. helyőrségi étkező bizottság ezenel pályázatot hirdet az 1906. január 1-től ugyanez év december 31-ig terjedő időn át való szükségleteinek fedezése céljából.

Szükségeltetnek a következők:

1. Marhahús körülbelül 150.000 kiló, borjú-, disznó- és bárányhús, ugyancsak disznósír szükséglet szerint.
2. Élelmi szerek (kávé, cukor, rizs stb.), liszt szükséglet szerint.
3. Burgonya és vetemény.

Írásbeli ajánlatok 1905. november hó 7-ik d. e. 9 óráig a nevezett intézménynél adandók be.

Az ajánlatok feletti tárgyalás 1905. november hó 7-én tartatik meg, a cs. és kir. helyőrségi étkező bizottság irodájában (is gyulafehérvári lakotanya).

Minden közelebbi felvilágosítás naponta délelőtt 10—11 óráig nevezett irodában megszerezhető.

Gyulafehérvárt, 1905. október hó 22-én.

Cs. és kir. helyőrségi étkező bizottság és huskezelőség.
Gyulafehérvárt.

Óriási szerencse Gaedickénél!

Utolérhetetlen gyűjtődém szerencséje. Hiszen Magyarországon ugyszólván nincsen város, hol Gaedicke egy vagy több főnyereményt ne fizetett volna ki. Rövid időn belül a következő nyereményeket fizettem ki szerencsés vevőimnek:

A nagy jutalmat **602.000** koronát a **62551** számra, háromszor a nagy főnyereményt 400.000 koronát a 11119 számra,

400.000 „ „ 28916 „
400.000 „ „ 33464 „

háromszor a 100.000 koronát, továbbá a 70.000, négyszer a 60.000 és igen sok 30.000, 25.000, 20.000, 15.000 és 10.000 koronás nyereményeket.

A legközelebbi XVII. sorsjátéknál, mely újból

55.000 nyeremény és 110.000 sorsjegyből áll, 14 millió 459.000 korona sorsoltatik ki.

Főnyeremény esetleg 1 millió korona.

Továbbá 1 nagy jutalom a 600.000, 1 nyeremény a 400.000, 1 a 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 2 a 80.000, 1 a 70.000, 2 a 60.000, 50.000, 40.000, 5 a 30.000, 3 a 25.000, 8 a 20.000, 8 a 15.000, 36 a 10.000, 67 a 5000 stb., stb.

Az eredeti sorsjegyek tervszerinti ára:

Egy nyolczad

1.50

Egy negyed

3.—

Egy fél

6.—

Egy egész sorsjegy

12.— korona,

melyek az összeg előzetes bekiüldése, avagy utánvétellel küldetnek szét. Hivatalos játéktervek, valamint postai befizetési lapok ingyen és bérmentve.

A november hó 23-iki húzáshoz kérem mielőbbi becses rendelését hozzám juttatni.

GAEDICKE A.

bankház Budapest, Kossuth-Lajos-utca 11.

A legnagyobb eredményt

a m. kir. szab. osztálysorsjátékon eddig az egész országban ismert és népszerű Lukács Vilmos bankház (Budapest, V., Földő-utca 10. sz.) vevői érték el. Ezen jelszó:

„Isten áldása Lukács Vilmos bankházán”

nyeremények hosszú sora által, melyeket ezen bankház vevőinek, titoktartás mellett már kifizetett, a legfényesebb módon megerősítést nyert.

Ezen bankház által eladott sorsjegyekre a következő nyeremények estek:

Sorsjegy-szám	korona	Sorsjegy-szám	korona
46965	400.000	45544	200.000
106858	200.000	60772	100.000
48303	80.000	2617	70.000
49559	60.000	60639	50.000
9899	30.000	45827	30.000
37115	25.000	88874	20.000
72895	20.000	29961	15.000
80034	15.000	107947	10.000
11311	10.000	65070	10.000
2695	10.000	27315	10.000
49581	10.000	67137	10.000
80045	10.000	81620	10.000

és ezeken kívül még óriási mennyiségű 5000 koronás, 2000 koronás stb. nyeremény, sok millió korona összértékben.

Nyujtsunk tehát kezét a szerencsének és vásároljunk osztálysorsjegyet ott, hol Fortuna istenasszony adományait oly tartósan és bőkezűen osztogatja — Lukács Vilmos bankházában, melynek sorsjegyei helyben,

kizárólag az alanti czégnél kaphatók.

Az I. osztályu eredeti sorsjegyek árai: $\frac{1}{8}$ 1.50 $\frac{1}{4}$ 3.— $\frac{1}{2}$ 6.— $\frac{1}{1}$ 12.— kor.

Az első osztály huzása **1905. november 23. és 24-én.**

Szalkai Sándor Gyulafehérvár.

Egyszeri átsimítás

Schicht-Szapanna

(szarvas vagy kulcsszapannal)

Kétszeri átsimítást közönséges szapannal. Schicht-szapannal a legjobb és használatban a legolcsóbb!

Mégis jobb
a Brackner János-féle
SZAPPAN.
Legkiválóbb és ezért legolcsóbb szappan!

Sárkány S. bankháza Budapest, VI., Ó-utca 6.

a magy. kir. szab. Osztálysorsjáték főurátja.
Telefon 80—89. Sürgönyözim: Sárkányék, Budapest.
Folyó számla:
Posti magy. keresk. banknál és a m. kir. postatakarékpénztárnál.

Legmagasabb pénzkölcsönt nyújtok sorsjegyekre és értékpapírokra, bárhol elzálogosított sorsjegyeket saját pénzemmel kiváltok és ezekre nagyobb kölcsönt adok; letétjegy, zálogjegy beküldendő. Kedvező feltételek mellett a kölcsön részletekben is visszafizethető.

Budapesti s vidéki kereskedőknek, iparosoknak váltóit leszámítolom és könnyen törleszhető váltó és személyhitelt nyújtok.

Tisztviselők és katonatisztek amortizációs kölcsönt kaphatnak.

Háztulajdonosok és földbirtokosoknak II-ik és III-ik helyre való betáblázásra azonnal folyósíthatok. — Semmiféle előleges jutalékot nem kérek, ugyancsak minden levelet, válaszbélyeg nélkül is, rögtön elintézek.

SÁRKÁNY S. BANKHÁZA

Budapest, VI., Ó-utca 6.
25 év óta törvényszékiileg bejegyzett cég.

Megjegyzés: A XVII-ik sorsjáték I-ső osztályu sorsjegyei már megjelentek és kérem egyúttal b. megrendeléseit, a legjobb és legpontosabb kiszolgálásról előre biztosítom, minden nyereményt azonnal kifizetek.

A következő szerencse számokat ajánlom, mert ezek nagy nyereménnyel még nem lettek kisorsolva:

2979	12128	12953	16065	35733	44596
51325	52732	30847	99191	101580	105655

Kivágandó

Megrendelő lap.

Sárkány S. bankháza Budapest, VI., Ó-utca 6.

Megrendelem önöknél a számú sorsjegyet és ennek árát postautalvánnyal kitűzöm, kérem utánvenni.

Név:
Lakhely, u. p.:

A nemkívántat tessék áthuzni.

Fischer és Társa
faiskolák

Nagyenyed (Alsófehérmegye.)

40 katasztrális holdon fekvő faiskoláink Erdélyben a legnagyobbak és leggazdagabbak.

Készlet: 80.000 gyümölcsfa különböző alakokban és a legjobb és legfinomabb fajokban.

Gyümölcsvadoncokban

készlet 1 millió.

Gledicsia

legjobb kerítésnövényben készletünk 1 millió.

Akácza,

erdősítésre alkalmas 1 millió. Diszcszerjék, sétatér, magános fák.

Árjegyzék ingyen.

Faiskoláink meglekintésére az érdeklődőket tisztelettel meghívjuk.

Keil-lakk

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.
Keil-féle fehér „Glasur” fénymáz 90 fill.
Keil-féle arany-fénymáz képkerefeknek 40 fill.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

J. B. MISSELBACHER SEN. CZEGNÉL GYULAFEHÉRVÁR.

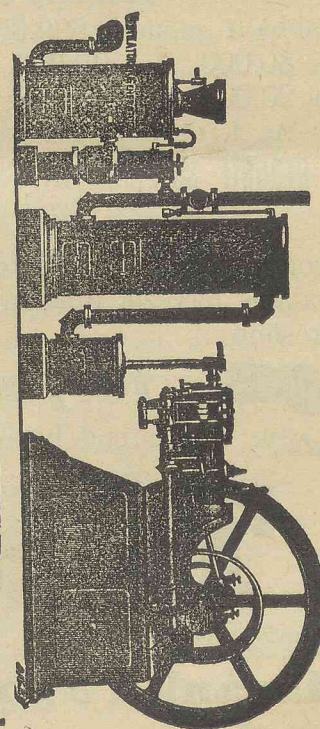
Marosvásárhely: ANT. STAIBL. Szászrégen: C. TRAUGOTT KOSCH.

Eredeti OSERS és BAUER motorok

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasöntő: Bécs.

Benzin- és petrolium-motorok és loocomoblok, szivó-gáz-motorok, 2—3 fill. üzemköltséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés.

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egyer mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

-- Próbadohoz 50 fillér. --

= Fő és szétküldési raktár: =

„Nádor” gyógyszer-tár

.. Budapest VI., Váci-körút 17. szám..

Éljen!

Egyer mellpasztillái csakhamar meggyógyított!

Kapható:

Gyulafehérvárt Fröhlich Gyula, Nagy Endre, Storfer Leó gyógyszer-tárakban.
Nagyenyeden Albert J. örök., U. Kováts József gyógyszer-tárakban.

5 korona esetleg több kereset naponta.

Házimunka kötőgép-társaság.
Mindkét nembeli egyének keresetnek gépeinken való kötésre!!
Egyszerű és gyors munka egész éven keresztül otthon.

Eldíszmeret nem szükséges. Távoltság nem határoz és mi eladjuk a munkát.

THOS. WHITTICK & CO.

Prag, Petersplatz 7, 1-83.

Özv. Gruninger Gyuláné
cukrász üzlete Gyulafehérvárt.A midőn boldogult férjem Gruninger Gyula-
czége alatt fennállott cukrász üzlet iránt
tanúsított pártfogásért a leghálásabb köszö-
netet nyilvánítok, egyben tisztelettel értesitem
a n. érd. helybeli és vidéki közönséget, hogy
üzletemetÖzv. GRUNINGER GYULÁNÉ
cukrász üzlete
ezégem alatt tovább vezetem.Egy fővárosi szakfőfő vezetője mellett
cukrász üzletem képes lesz a legkényesebb
igényeket is kielégíteni és teljes erőmből
fogok törekedni, hogy üzletem választékos
berendezése által, valamint pontos és jóíz-
lésű kiszolgálásommal a n. érd. közönség
becses pártfogására ezután is érdemes legyek.

Tisztelettel

Özv. Gruninger Gyuláné.

Nyavalyatörés.

Ki nyavalyatörés, göres és más idegen állapotban
szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a
szabd. Hafiú gyógyszer-tár által Majna Frankfurt.

Mielőtt oltványszükségletét fedezi

kérjen árjegyzéket az

ERDÉLYI

első szőlőoltvány-telepről

.. Medgyes, Nagyküküllő megye..

Tulajdonosa:

AMBROZI MIHÁLY

szőlőbirtokos,

az erd. sz. gazd. egyesít. szőlőszeti szakosztály elnöke,
Minden küldeményhez egy képes mi-
velési utasítás a „Vinczellér barátja”
mellékeltek.

Amerika.

= Indulás minden szombaton Havreből. =

Francia vonal.

Kényelmes, gyors utazás. Kitűnő ellátás
borral és likörrel. Menetjegyek minden ame-
rikai vasuti állomáson. Eredeti árakban.
Bővebb felvilágosítás azonnal kapható díj-
mentesen és bérmentve:

Französische Linie

Wien, IV. Weyringerg. 8.

Óriási szerencse Török-nél!

Felülmúlhatatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid
idő alatt 21 millió koronánál több nyereményt fizet-
tünk ki nagyrabecsült vevőinknek; ezek között a két legnagyobb nyereményt és pedig:
kétszer a nagy jutalmat, a 600.000 koronás főnyereményt.

a legnagyobb 400.000 koronás főnyereményt,

továbbá 4 a 100.000, 3 a 90.000, 2 a 80.000, 3 a 70.000, 3 a 60.000, több 50.000,
40.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000 és ezeken kívül számtalan 10.000, 5.000, 2.000,
1.000, 500 koronás és egyéb nagy nyereményt.Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydusabb osztálysors-
játékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 17-ik magyar osztálysorsjátékban

110.000 sorsjegyre ismét 55.000 pénznyeremény jut!

és összesen 14 millió 459.000 korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

Rendelje meg a neve mellett
álló szerencseszámot!Sok pénz széppé varázsolja az életet! Talán megtepi a
ferj a feleséget vagy az asszony az urát a neve mel-
lelt álló sorsjegy megvétele által egy főnyeremény-
nyel. A véletlen nagy szerepet játszik az életben és
könnyen meglehet, hogy éppen egy szerencses véletlen
folytán a neve mellett számot eltalálta, melyre egy
nagy nyeremény jut.

Adám, Adél	12199	Dezső, Erzsébet	65878	Iván, Jolán	2398	Ottó, Melánia	21451
Adolár, Agnes	3223	Ede, Esz er	4043	Jakab, Józsa	93322	Ódón, Narcisiz	55177
Adolf, Agota	22037	Elek, Etel	41799	János, Judith	35597	Pál, Neszi	2737
Agoston, Amália	60017	Elemér, Flóra	107273	Jenő, Juliska	54895	Péter, Olga	51515
Aladár, Anna	41777	Emil, Franciska	32443	József, Karolin	17339	Pista, Paula	101969
Albert, Anatolia	74366	Endre, Frida	92777	Kálmán, Katinka	63775	Richard, Pelagio	34555
Alfréd, Apollonia	20292	Ernő, Genovéva	52551	Károly, Katalin	48741	Róbert, Petronella	79787
Akos, Aranka	101001	Ferenc, Gertrud	12111	Kornél, Klára	66344	Rudolf, Piroška	12533
Ambrus, Berta	50901	Frigyes, Gabriella	93989	Kristóf, Klotild	7279	Salamon, Regina	65827
András, Blanka	35266	Fülöp, Gizella	60037	Lajos, Kornélia	109707	Samu, Rózsika	17718
Antal, Borbála	2392	Gábor, Hedvig	20399	László, Krisztina	50919	Sándor, Rozália	38107
Arnold, Boriska	90372	Gáspár, Heléna	79747	Leó, Kunigunda	96622	Simon, Sári	107397
Arpád, Betti	32417	Gergely, Henriett	51631	Lipót, Laura	21624	Tamás, Sarolta	48564
Arthur, Bella	105317	Géza, Hermína	38997	Lőrinc, Lenke	66022	Tibor, Szeréna	74377
Aurél, Brigitta	13223	Gusztáv, Hilda	2736	Manó, Leónia	6270	Tibor, Theodora	2727
Attila, Cecília	52333	György, Ibolyka	55487	Márkus, Lidia	34484	Tivadár, Teréz	34950
Balázs, Cornelia	74397	Gyula, Iduska	35375	Márton, Lina	95297	Tóbiás, Terus	55477
Bálint, Dóra	24034	Henrik, Ilona	34477	Mátyás, Ludmilla	52977	Vendel, Valeria	20005
Barnabás, Dorottya	9001	Hermann, Ilma	92792	Mihály, Lujza	24292	Viktor, Veronika	101011
Bela, Cecília	38277	Hugó, Ilka	46495	Miklós, Magdolna	65146	Vilmos, Viktória	50908
Benedek, Eufemia	108555	Ignác, Irén	12115	Miksa, Malvin	48562	Vince, Vilma	12413
Bernát, Emma	51377	Ilés, Irma	45273	Mór, Margit	12306	Zoltán, Zsófia	65565
Dániel, Ernesztin	101911	Jure, Izabella	109333	Nándor, Mária	109639	Zsigmond, Zsuzsanna	5463
Dávid, Eva	16364	István, Janka	27174	Orbán, Mártha	36784		
Dénes, Evelin	92157	Izidor, Johanna	53077	Oszkár, Matild	67197		

Legnagyobb nye-
remény esetleg 1.000.000 korona;továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000, 1 a 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000,
2 a 80.000, 1 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000, 40.000, 5 a 30.000, 3 a 25.000,
8 a 20.000, 8 a 15.000, 36 a 10.000 korona és még sok egyéb nyeremény.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt. —.75, vagy K. 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt. 1.50 vagy 3 korona.
1/2 " " " 3.—, " " 6.—; 1 " " " 6.— " 12 "A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.
Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk azonnal, de
legkésőbb

folyó év november hó 6-ig

hozzánk bizalommal beküldeni, miután fenti szerencseszámok gyorsan elfognak.

TÖRÖK A. és T^{SA}= Sürgőnyezim: =
Törökék, Budapest.

bankháza, BUDAPESTEN.

= Sürgőnyezim: =
Törökék, Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főáruházunk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körút 46/a. I. fiók: Váci-körút 4/a. II. fiók: Múzeum-körút 11/a.
III. fiók: Erzsébet-körút 54/a.